

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás: *Világosság*

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

384.35

Hely

Idő

"1950"

Személy

Helyszám

ÚJ NEVEK A GYÁRKAPUK FELETT

1948 nyarán ismerkedtünk meg ezzel az új fogalommal: Nemzeti Vállalat. A gyárak, vállalatok egymásután alakultak át nemzeti vállalattá, az „R. T.” helyébe az „NV” lépett és ez természetesen nemcsak egyszerű szóváltozást jelentett. Az ország a dolgozók országa lett és a gyárak a tőkés kezéből átkerültek a nemzet, a nép tulajdonába. S mostanában egyre

Még 1947-ben történt, a Csonka-gépgyárban. Kolocz Géza esztergályos már érezte, hogy a népert, a jobb jövőért dolgozik, habár a vezérigazgatói székben még Csonka János terpeszkedett. Kolocz Géza újított. Újítását bevezették és kiszámították, hogy évi 20.000 forint megtakarítást jelent. Csonka „úr” tudomást szerzett az újításról és meg akarta mutatni, hogy „megértette” az idők szavát. Elhatározta, nagylelkű lesz és megjutalmazza Kolocz Gézát. Adott is neki ünnepelesen — 5 (öt) forintot. Ennyire értékelte az újítást és közben azt számítgatta, mire fordítja majd a más ötlete és munkája révén szerzendő ezerforintokat.

1950 március végén Kolocz Gézát keressük a Csonka-gépgyárban. A Csonka név helyett új tábla van a gyárkapun: „Kismotor és Gépgyár NV”.

— Kolocz Géza? A többszörös újító? Már nincs nálunk — mondják a gyárban. — Jó munkájáért a Ganz Hajóba nevezték ki minőségi ellenőrnek.

Más ma az újítók sorsa a Kismotor és Gépgyárban, mint a Csonka-gyárban volt. Megbecsülik őket, a jutalom sem öt forint. Nemesak a gyárkapu fölött történt változás, hanem az egész gyárban!

Szalai István gyáros 1946 októberében jött vissza nyugatról. Elfoglalta „helyét” a nevével viselő gyárban és első intézkedése az volt, hogy törvényellenesen elbocsátott olyan dolgozókat, akik neki nem tetszettek. Természetesen azok nem tetszettek neki, akiket „nagy kommunistáknak” tartott. Szalai ugyanakkor semmit sem tett azért, hogy a gyár termelése emelkedjék.

Szalai neve szintén eltűnt a gyárkapuról. „Kontakta NV” — ez áll most a bejárat felett és az új névhez egészen más fűződik, mint a régihez. A gyárat ma már olyan nevek fémjelzik, mint az április 4-i válalását túlteljesítő Kapás Margit, Gulyás Erzsébet, vagy Hegedüs Endréné.

Amikor a Schmidt és Császár Gőzmalomot államosították, a vállalatvezető azt látta a gyári köny-

többször gyárkapujáról — az „R. T.”-ot követve — eltűnik a régi tőkés neve is. Nemrég láthattunk egy szovjet filmet, amelyben a munkások a földre döntik a gyár kapuján diszelgő és számtalan rossz emléket idéző „Artamonov” nevet. A magyar „Artamonov”-ok táblái szintén egymásután hullanak a porba, új név tekint büszkén a jövőbe a gyárkapuk felett.

veken, hogy Schmidt Rezső havi fizetése kétezer forint volt, a másik két Schmidt pedig ezer-ezer forint. Aztán kiderült, hogy a tulajdonosok „kisebb kiadások” címén is felvettek összegeket. 1948 márciusában például hetvenezer forintot vett ki a három Schmidt a pénztárból. De hogy „baj” ne legyen a rentabilitás körül, korpával keverték a lisztet.

„Ferencvárosi Malom NV”. Ezt olvassuk az új táblán, a Schmidt és Császár nevet hirdető régi tábla eltűnt. A ferencvárosi malomban már nem kevernek korpát a lisztbe. Szép fehér a lisztünk, jóízű a kenyérünk, — de a tízezer forintok sem vándorolnak többé Schmidt úrék zsebébe. A dolgozókat, az országot gazdagítja a malom jövedelme is.

A Wolfner-gyárról régen hol olvashattunk? A Tőzsdei Kompas közölte róla adatokat, mégpedig azt, hogy az igazgatósági tagok: báró Wolfner András, újpesti Wolfner László és Wolfner Györgyne. „Báró Wolfner-család” — ezt jelentette, a múltban az újpesti üzem és a névhez mérhetetlen kizsákmányolás fűződött.

Vajon mit olvashatunk ma a Duna Cipőgyárról? Ma már így hívják az egykori Wolfner cipőgyárat. Azt olvashatjuk róla, hogy itt ketten is büszkélkedhetnek a „szakma legjobb dolgozója” címmel: Peistingel István, az ország harmadik legjobb cipőipari munkása és Pataki Lajos, az ország második legjobb cipőipari kézimunkása. Olesó és egyre jobb cipőket készítenek itt ma a dolgozók a dolgozók részére.

A legnagyobb öröm, a legnagyobb kitüntetés a WM munkásait érte. Letépték a báró gyűlölt nevét és szeretett Rákosi elvtársunk neve került a hatalmas új gyárkapu fölé. A WM munkásai maguk törölték le gyárjukról azt a nevet, amely a múltban a szenvedést jelentette és tüzték ki annak nevét, akinek oly sok-sok mindent köszönhetnek.

Persze a régi név feletti győzelmet sehol sem az jelentette, hogy levették a homlokzatról. A győzelmet

igazán az jelenti, hogy az új nevekhez magasabb és jobbminőségű teljesítmények, összehasonlíthatatlanul szebb és nagyobb eredmények fűződnek, mint a régiékhöz. Nem felejtsük el azonban a régi neveket sem. Emlékeztetniük kell arra, hogy ha öt évvel ezelőtt nem szabadított volna fel bennünket a Szovjet Hadsereg, még ma is Weiss Manfréd, Wolfner, Csonka és a többiek neve nehezedne a gyárkapukra, a gépekre és a dolgozók egész életére.

zinyomda 1926 — 8891

Készül az új gyárkapu Csepelen

Csepelen, a Rákosi Mátyás Művek főbejáratánál épül az új gyárkapu. A dolgozók „levették a gyűlölt báró nevét” a gyár homlokzatáról. Az öntödében készül már az új bronzbetűk sora. A gyár utcáit szélesítik, újrakövezik, csinosítják. Felszabadulásunk ötödik évfordulójára Rákosi Mátyásnak, népünk szeretett vezérének neve csillog majd Csepel nagy gyáranak homlokzatán!

